

ОПШТИНА БАБУШНИЦА
ОПШТИНСКА УПРАВА
Одељење за финансије и ванпривредне
Одсек за финансије и ЛПА
Број: 003531943 2026 04007 004 006 400 041
Дана: 27.07.2026. године

На основу члана 31. и члана 40. Закона о буџетском систему ("Сл. гласник РС", бр. 54/2009, 73/2010, 101/2010, 101/2011, 93/2012, 62/2013, 63/2013 - исправка, 108/2013, 142/2014, 68/2015 - др. закон, 103/2015 99/2016, 113/2017, 5/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 138/2022, 92/2023 и 94/2024), Одељење за финансије и ванпривредне делатности, Одсек за финансије и ЛПА Општинске управе општине Бабушница доставља буџетским корисницима општине Бабушница

УПУТСТВО

ЗА ПРИПРЕМУ ОДЛУКЕ О БУЏЕТУ ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА ЗА 2027. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА 2028. И 2029. ГОДИНУ

УВОД

Овим Упутством се, у складу са Законом о буџетском систему, буџетским корисницима Општине Бабушница достављају основне смернице, оквири и рокови за припрему предлога финансијских планова за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину. Упутство је израђено на основу Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти за 2027. годину и пројекција за 2028. и 2029. годину, донетог од стране Министарства финансија.

І ПРАВНИ ОСНОВ

Поступак припреме и доношења буџета локалне власти уређен је Законом о буџетском систему. Рокови за доношење Фискалне стратегије и достављање Упутства за припрему одлуке о буџету локалне власти, уређени су чланом 31. Закона о буџетском систему, односно буџетским календаром.

На основу члана 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије доставља упутство за припрему нацрта буџета локалне власти и обавештава директне кориснике буџетских средстава о основним економским претпоставкама и смерницама за припрему буџета.

У погледу садржине предлога финансијског плана директних корисника средстава буџета сходно се примењују одредбе члана 37. истог Закона, односно предлог финансијског плана обухвата:

- расходе и издатке за трогодишњи период, исказане по буџетској класификацији;
- детаљно писано образложење расхода и издатака, као и извора финансирања;
- родну анализу расхода и издатака;
- програмске информације;

Као прилог предлога финансијског плана корисници буџета достављају извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године.

Чланом 41. Закона о буџетском систему дефинисано је да су директни и индиректни корисници средстава буџета локалне власти у обавези да припреме предлог финансијског плана

на основу смерница које се односе на буџет локалне власти и исти доставе локалном органу управе надлежном за финансије.

Унапређење буџетског процеса кроз примену програмског буџетирања представља део реформе управљања јавним финансијама којим се ставља нагласак на утврђивање приоритета и оптимизацију потрошње у циљу подстицања привредног раста и ефикасног пружања квалитетних услуга јавне управе.

II ОПШТИ ДЕО

Упутство за припрему нацрта Одлуке о буџету општине Бабушница за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину садржи:

1. Основне економске претпоставке и смернице за припрему нацрта Одлуке о буџету општине Бабушница за 2027. годину и наредне две године,
2. Опис планиране политике локалне власти у 2027. години и наредне две фискалне године,
3. Процену прихода и примања и расхода и издатака за 2027. годину и наредне две фискалне године,
4. Обим средстава који може да садржи предлог финансијског плана корисника средстава буџета за 2027. годину са пројекцијама за наредне две фискалне године,
5. Смернице за припрему средњорочних планова корисника средстава буџета локалне власти,
6. Поступак и динамику припреме буџета општине Бабушница и предлога финансијских планова директних и индиректних корисника средстава буџета,
7. Начин на који ће се у образложењу исказати родна анализа буџета локалне власти и
8. Начин на који ће се исказати програмске информације.

1) ОСНОВНЕ ЕКОНОМСКЕ ПРЕТПОСТАВКЕ И СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ НАЦРТА БУЏЕТА ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА ЗА 2027. ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ГОДИНЕ

Упутство за припрему буџета локалне власти за 2027. годину достављено је јединицама локалне власти од стране министарства надлежног за послове финансија 03.07.2026. године. На основу овог упутства дате су смернице за израду предлога финансијских планова за 2027. годину свим директним и индиректним корисницима буџета општине Бабушница.

Табела 1. Основне макроекономске претпоставке за 2026. и 2027. годину

	2026.	2027.
<i>БДП, млрд РСД</i>	11.065,3	12.021,9
<i>Стопа номиналног раста БДП, %</i>	6,5	8,6
<i>Стопа реалног раста БДП, %</i>	3,0	4,5
<i>Потрошачке цене (годишњи просек), %</i>	3,7	4,2

Извор: Фискална стратегија за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину

2) ОПИС ПЛАНИРАНЕ ПОЛИТИКЕ ЛОКАЛНЕ ВЛАСТИ У 2027. ГОДИНИ И НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Локални развој је једно од најважнијих питања у вршењу улоге локалних власти, јер грађанима у својој локалној заједници стварају услове за живот, рад, запошљавање, образовање и здравствену и социјалну заштиту.

Јединице локалне самоуправе па и општина Бабушница су у оквиру своје аутономије, установљене Уставом и Законом, одговорне за локални, економски и инфраструктурни развој. Такође су одговорне за просторно планирање и управљање природним добрима, богатствима у оквиру своје надлежности.

Локална власт је, према Европској повељи о локалној самоуправи, носилац иницијативе за економски, инфраструктурни, културни и социјални развој. Према члану 4. тачка 2 Европске повеље о локалној самоуправи, локалне власти у границама закона имају пуно дискреционо право “да спроводе своје иницијативе у вези са свим стварима које нису искључене из њихове надлежности, нити стављене у надлежност неке друге власти”.

Главни елемент политике локалне власти је локални развој. Политика локалног развоја обухвата све области у којима општина Бабушница има Законом и Сатутом утврђене надлежности. Приоритетни циљеви развоја општине Бабушница су:

- Циљеви у области животне средине и инфраструктуре,
- Циљеви у области друштвеног развоја и
- Циљеви у области економског развоја.

Циљеви у области животне средине и инфраструктуре се односе на:

- Развој саобраћајне инфраструктуре,
- Развој водоводне и канализационе инфраструктуре,
- Очување здраве животне средине и
- Очување и развој природних предела, културних добара и ресурса.

Циљеви у области друштвеног развоја се односе на:

- Унапређење услуга социјалне и здравствене заштите и увођење нових услуга,
- Унапређење услова за континуирани рад са децом и омладином, развој спортских и ваннаставних активности и
- Промоција општине кроз програме културе и традиције.

Циљеви у области економског развоја обухватају:

- Јачање локалне привреде уз подршку општине,
- Развој туризма и
- Привредни развој заснован на одрживом коришћењу природних ресурса.

Планом развоја општине Бабушница за период од 2022. до 2029. године утврђене су мере чијом се реализацијом достижу наведени циљеви у посматраном периоду. Да би дошло до остварења наведених циљева требало би реализовати следеће мере:

- **Развој саобраћајне инфраструктуре**
 1. Реконструкција локалних путева и улица у насељима (континуирана реализација - на годишњем нивоу),

2. Одржавање и уређење општинских путева (континуирана реализација - на годишњем нивоу) и
 3. Изградња мостова у Бабушници.
- ***Развој водоводне и канализационе инфраструктуре***
 1. Замена азбестно-цементних цеви у водоводној мрежи (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Реконструкција сеоских водовода уз преузимање надлежности од стране општине (континуирана реализација - на годишњем нивоу).
 - ***Очување здраве животне средине***
 1. Повећање обухвата прикупљања комуналног отпада и затварање несанитарних сметлишта (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Едукација становништва о прикупљању отпада и примарној селекцији отпада (континуирана реализација - на годишњем нивоу).
 - ***Очување и развој природних предела, културних добара и ресурса.***
 1. Развој подручја Звоначке бање и околине – развој насеља и инфраструктуре,
 2. Уређење војног утврђења – излетшта Шанац,
 3. Преиспитивање услова и дозвола за МХЕ,
 4. Успостављање система надзора над сечом шума (континуирана реализација - на годишњем нивоу).
 - ***Унапређење услуга социјалне и здравствене заштите и увођење нових услуга***
 1. Унапређење постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Унапређење услуга здравствене заштите (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 3. Промовисање услуга социјалне и здравствене заштите (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 - ***Унапређење услова за континуирани рад са децом и омладином, развој спортских и ваннаставних активности***
 1. Унапређење спортске инфраструктуре – изградња спортске хале,
 2. Унапређење и проширење јаслених капацитета кроз адаптацију простора и упошљавање стручног кадра,
 3. Афирмација талената и унапређење ваннаставних активности (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 4. Унапређење услова рада у СШ „Вук Караџић“ са домом ученика,
 5. Унапређење рада са децом из социјално нестимулативних средина (континуирана реализација - на годишњем нивоу).
 - ***Промоција општине кроз програме културе и традиције***
 1. Наставак улагања у установе културе и спровођење културних програма (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Развијање културних потреба и навика грађана (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 3. Неговање фолклора и народне традиције (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 4. Брендирање и промоција општине.

- **Јачање локалне привреде уз подршку општине**
 1. Прикупљање реалних података о стању привреде и радне снаге на територији општине (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Организована подршка Општине локалној привреди (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 3. Унапређење механизма сарадње Општине и привредних субјеката (континуирана реализација - на годишњем нивоу).
- **Унапређење услуга социјалне и здравствене заштите и увођење нових услуга**
 1. Унапређење постојећих и увођење нових услуга социјалне заштите (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Унапређење услуга здравствене заштите (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 3. Промовисање услуга социјалне и здравствене заштите (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
- **Развој туризма**
 1. Спровођење програма развоја туризма
 2. Рурални и агро туризам (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 3. Категоризација туристичког смештаја и промоција (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 4. Развој планинског туризма (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 5. Успостављање међуопштинске сарадње Бабушнице, Пирота и Димитровграда у циљу развоја туризма у подручју слива реке Јерме и сарадња са Бугарском (континуирана реализација - на годишњем нивоу).
- **Привредни развој заснован на одрживом коришћењу природних ресурса**
 1. Подршка произвођачима органских производа (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 2. Подршка еколошкој пчеларској производњи и узгоју лековитог биља, купина и малина (континуирана реализација - на годишњем нивоу),
 3. Програми едукације и стручног усавршавања у области органске производње и сертификације (континуирана реализација - на годишњем нивоу) и
 4. Подршка специјализацији у пољопривредној производњи (континуирана реализација - на годишњем нивоу).

Планира се да се поред буџета општине Бабушница наведене мере финансирају из наменских трансфера са нивоа Републике и донација.

3) ПРОЦЕНА ПРИХОДА И ПРИМАЊА И РАСХОДА И ИЗДАТАКА ЗА 2027. ГОДИНУ И НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Приликом планирања прихода за 2027. годину потребно је поћи од остварења прихода у прва три квартала 2026. године и остварења прихода у четвртм кварталу 2025. године који је увећан за 6,8%. Приликом утврђивања основе узимају се у обзир текући приходи из свих извора финансирања, осим извора финансирања 07. Тако утврђен износ представља основ за њихово увећање, при чему укупан раст прихода не сме да буде већи од номиналног раста БДП, односно од 8,6 % - пројектован номинални раст за 2027. годину.

Табела 2. Пројекција прихода и примања за период од 2027. до 2029. године

Економ. класиф.	ВРСТА ПРИХОДА	ПЛАН 2026	ПРОЈЕКЦИЈА		
			2027	2028	2029
711000	ПОРЕЗ НА ДОХОДАК, ДОБИТ И КАПИТАЛНЕ ДОБИТКЕ	223,710,000.00	215,000,000.00	215,000,000.00	215,000,000.00
713000	ПОРЕЗ НА ИМОВИНУ	52,700,000.00	50,700,000.00	50,700,000.00	50,700,000.00
714000	ПОРЕЗ НА ДОБРА И УСЛУГЕ	7,490,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00
716000	ДРУГИ ПОРЕЗИ	7,500,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00
733000	ТРАНСФЕРИ ОД ДРУГИХ НИВОА ВЛАСТИ	240,618,064.00	240,618,064.00	240,618,064.00	240,618,064.00
741000	ПРИХОДИ ОД ИМОВИНЕ	4,061,000.00	4,000,000.00	4,000,000.00	4,000,000.00
742000	ПРИХОДИ ОД ПРОДАЈЕ ДОБАРА И УСЛУГА	5,559,936.00	4,400,000.00	4,400,000.00	4,400,000.00
743000	НОВЧАНЕ КАЗНЕ И ОДУЗЕТА ИМОВИНСКА КОРИСТ	101,000.00	79,936.00	79,936.00	79,936.00
745000	МЕШОВИТИ И НЕОДРЕЂЕНИ ПРИХОДИ	1,258,000.00	1,200,000.00	1,200,000.00	1,200,000.00
811000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ НЕПОКРЕТНОСТИ	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00
813000	ПРИМАЊА ОД ПРОДАЈЕ ОСТАЛИХ ОСНОВНИХ СРЕДСТАВА	1,000.00	1,000.00	1,000.00	1,000.00
Укупно		543,000,000.00	530,000,000.00	530,000,000.00	530,000,000.00

Апропријације прихода и примања и расхода и издатака из извора финансирања 07 – трансфери од других нивоа власти, 08 - добровољни трансфери од физичких и правних лица и 09 – примања од продаје нефинансијске имовине могу се планирати само ако постоје уговори/споразуми из чије се садржине на несумњив начин може утврдити да ће средства по овом основу бити остварена у 2027. години. Планирање апропријација прихода врши се уз поштовање смернице за планирање укупног обима текућих прихода из овог упутства. Иста је процедура и са средствима донација – извори финансирања 05 и 06.

Ненаменски трансфер треба планирати у истом износу који је био опредељен Законом о буџету Републике Србије за 2026. годину („Службени гласник РС“, број 108/2025). У складу са чланом 5. Закона о буџетском систему приходи и примања исказују се у укупно оствареним износима, а расходи и издаци у укупно извршеним износима. Правилником о условима и начину вођења рачуна за уплату јавних прихода и распоред средстава са тих рачуна прописани су рачуни за уплату јавних прихода, тако да сви јавни приходи и примања којима се финансирају надлежности локалне власти **треба да буду уплаћени на рачуне прописане за уплату јавних прихода**, чиме би се испоштовало уставно начело бруто принципа (члан 92. Устава Републике Србије), а не на подрачуна корисника буџетских средстава.

Приходе и примања чине:

- текући приходи (порез, донације и трансфери, остали приходи – таксе, новчане казне и одузета имовинска корист, приходи од имовине, приходи од продаје добара и услуга и др.);
- примања од продаје основних средстава;
- примања од домаћих и иностраних задуживања;
- примања од продаје финансијске имовине.

Расходи и издаци састоје се од:

- расхода за запослене;
- расхода за коришћење роба и услуга;
- расхода за субвенције;
- расхода за донације, дотације, трансфере;

- расхода за социјално осигурање и социјалну заштиту;
- осталих расхода;
- издатака за набавку нефинансијске имовине;
- издатака за отплату главнице и набавку финансијске имовине.

4) ОБИМ СРЕДСТАВА КОЈИ МОЖЕ ДА САДРЖИ ПРЕДЛОГ ФИНАНСИЈСКОГ ПЛАНА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА ЗА 2027. ГОДИНУ СА ПРОЈЕКЦИЈАМА ЗА НАРЕДНЕ ДВЕ ФИСКАЛНЕ ГОДИНЕ

Имајући у виду величину потребног фискалног прилагођавања, у овом упутству утврђују се смернице за планирање појединих категорија расхода и издатака, као и ограничења расхода и издатака корисника буџетских средстава.

Приликом планирања обима средстава, односно лимита расхода и издатака за сваког буџетског корисника, локални орган управе надлежан за финансије мора реално да их планира, у складу са законом, односно да пође од њиховог извршења у 2026. години, као и планираних политика у наредном периоду.

Лимит расхода и издатака по корисницима дат је у табелама које следе.

Табела 3. Пројектовани расходи и издаци - ДИРЕКТНИ КОРИСНИЦИ

РАЗДЕО	ОПИС	ПЛАН 2026	ПРОЈЕКЦИЈА		
			2027	2028	2029
1	Скупштина општине	16,234,200.00	17,000,000.00	17,000,000.00	17,000,000.00
2	Председник општине	16,595,800.00	17,000,000.00	17,000,000.00	17,000,000.00
3	Општинско веће	3,791,700.00	4,000,000.00	4,000,000.00	4,000,000.00
4	Општинска управа	503,930,800.00	489,200,000.00	489,200,000.00	489,200,000.00
5	Општинско правобранилаштво	2,447,500.00	2,800,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00
УКУПНО		543,000,000.00	530,000,000.00	530,000,000.00	530,000,000.00

Табела 4. Пројектовани расходи и издаци директног корисника Општинске управе

РАЗДЕО	ОПИС	ПЛАН 2026	ПРОЈЕКЦИЈА		
			2027	2028	2029
4	Општинска управа без индиректних и осталих корисника	323,200,100.00	322,500,000.00	322,500,000.00	322,500,000.00
4	Дом културе Бабушница	26,312,300.00	24,000,000.00	24,000,000.00	24,000,000.00
4	Народна библиотека Бабушница	7,773,400.00	7,500,000.00	7,500,000.00	7,500,000.00
4	Туристичка организација општине Бабушница	31,875,000.00	30,000,000.00	30,000,000.00	30,000,000.00
4	ПУ Дечја радост Бабушница	54,509,000.00	50,000,000.00	50,000,000.00	50,000,000.00
4	Месне заједнице	6,010,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00	6,000,000.00
4	Центар за социјални рад Бабушница	7,000,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00	7,000,000.00
4	Дом здравља Др Јован Ристић Бабушница	5,750,000.00	5,000,000.00	5,000,000.00	5,000,000.00
4	Црвени крст - Бабушница	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00	2,000,000.00
4	ОШ Деспот Стефан Лазаревић Бабушница	15,352,000.00	13,500,000.00	13,500,000.00	13,500,000.00
4	ОШ Младост Велико Боњинце	3,649,000.00	3,150,000.00	3,150,000.00	3,150,000.00
4	ОШ Светозар Марковић Љуберађа	3,000,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00	2,800,000.00
4	ОШ Братство Звонце	5,000,000.00	4,500,000.00	4,500,000.00	4,500,000.00
4	ОШ Добринка Богдановић Стрелац	6,000,000.00	5,400,000.00	5,400,000.00	5,400,000.00
4	Средња школа са домом ученика Вук Караџић Бабушница	6,500,000.00	5,850,000.00	5,850,000.00	5,850,000.00
УКУПНО		503,930,800.00	489,200,000.00	489,200,000.00	489,200,000.00

Приликом утврђивања лимита за 2027. годину служба буџета имала је у виду план и извршење расхода за прва два квартала 2026. године. Такође, извршено је умањење за расходе чија се реализација односи само на 2026. годину.

С обзиром на то да служби буџета код утврђивања лимита није познато колико ће бити извршење расхода и издатака код појединих буџетских корисника у наредном периоду, приликом израде нацрта одлуке о буџету за 2027. годину, служба буџета може у складу са извршењем расхода у прва три квартала 2026. године код појединих корисника кориговати обим средстава.

5) СМЕРНИЦЕ ЗА ПРИПРЕМУ СРЕДЊОРОЧНИХ ПЛАНОВА КОРИСНИКА СРЕДСТАВА БУЏЕТА

Параметри које треба применити приликом израде предлога Финансијског плана за 2027. и наредне две фискалне године су:

Планирање масе средстава за плате запослених у 2027. години

1. Законско уређење плата

Плате запослених код корисника буџета локалне власти уређене су и у складу са Законом о платама у државним органима и јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 34/01, 62/06...113/17 - др.закон, 19/25), Законом о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр.21/16,113/17, 113/17-др.закон, 95/18, 114/21 и 92/23), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата именованих и постављених лица и запослених у државним органима („Службени гласник РС”, бр. 44/08 - пречишћен текст, 2/12, 113/17-др.закон и 23/18, 95/18 - др. закон, 86/19 - др.закон, 157/20 - др.закон, 123/21 - др. закон, 19/25 – др. закон и 39/2025), Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама („Службени гласник РС”, бр. 44/01...157/20 - др.закон, 19/21, 48/21, 123/21 - др.закон, 73/23, 83/23...119/23,..... 17/2025 и 19/2025 – др. закон) и другим релевантним прописима који уређују елементе за обрачун и исплату плата.

2. Законом уређена основица за обрачун плата

Приликом обрачуна и исплате плата запослених код корисника буџета локалне власти примењују се основице утврђене закључцима Владе Републике Србије.

3. Планирање масе средстава за обрачун и исплату плата у одлукама о буџету за 2027. годину

Локална власт у 2027. години планира укупна средства потребна за обрачун и исплату плата запослених које се финансирају из буџета локалне власти, тако да масу средстава за исплату дванаест месечних плата планирају полазећи од нивоа плата исплаћених за септембар 2026. године, уз могућност увећања плата у складу са законом којим се уређује буџет.

Математички исказано, маса за плате код свих буџетских корисника утврђује се на следећи начин:

Укупна маса за плате = маса средстава исплаћена за септембар 2026. године + маса средстава исплаћена за септембар 2026. године * прописани % увећања плата * 11 месеци

Средства за плате се планирају на бази броја запослених који раде, а не систематизованог броја запослених.

Уколико маса средстава која је утврђена на претходно наведени начин није довољна за обрачун и исплату плата запослених код корисника буџета локалне власти, иста се може увећати у току 2027. године, а након претходно добијене писане сагласности министарства надлежног за послове финансија.

Уколико локална власт не планира у својим одлукама о буџету за 2027. годину и не извршава укупна средства за обрачун и исплату плата на начин како је наведено, министар надлежан за послове финансија може привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица, док се висина средстава за плате не усклади са наведеним ограничењем.

Као и у претходним годинама, и у буџетској 2027. години не треба планирати обрачун и исплату поклона у новцу, божићних, годишњих и других врста награда, бонуса и примања запослених ради побољшања материјалног положаја и побољшања услова рада предвиђених посебним и појединачним колективним уговорима, за директне и индиректне кориснике буџетских средстава локалне власти, као и друга примања из члана 120. став 1. тачка 4. Закона о раду („Службени гласник РС”, бр. 24/05, 61/05, 54/09, 32/13, 75/14, 13/17- УС, 113/17 и 95/18- аутентично тумачење) осим јубиларних награда за запослене који су то право стекли у 2027. години и новчаних честитки за децу запослених.

Такође, у 2027. години не могу се исплаћивати запосленима код директних и индиректних корисника буџетских средстава локалне власти, награде и бонуси који према међународним критеријумима представљају нестандартне, односно нетранспарентне облике награда и бонуса.

Остале економске класификације у оквиру групе 41 - Расходи за запослене, планирати крајње рестриктивно.

Локална власт је у обавези да у одлуци о буџету за 2027. годину у делу буџета који садржи норме битне за извршење буџета, у посебној одредби исказе број запослених на неодређено и одређено време за које су у буџету локалне власти обезбеђена средства.

Група конта 42 - Коришћење услуга и робе

У оквиру групе конта која се односе на куповину робе и услуга, потребно је реално планирати средства за ове намене у 2027. години, водећи рачуна да се не угрози извршавање сталних трошкова (421 - Стални трошкови).

Препорука је да буџетски корисници у буџетској процедури преиспитају и потребу смањења других накнада за рад, које нису обухваћене Законом (уговори о делу, уговори о привремено повременим пословима и др).

Посебно је приликом планирања ове групе конта потребан крајње реалан приступ и са аспекта Закона о роковима измирења новчаних обавеза у комерцијалним трансакцијама („Службени гласник РС”, бр. 119/12, 68/15, 113/17, 91/19, 44/21, 130/21, 120/21- др. закон и 138/22).

Група конта 45 - Субвенције

У оквиру субвенција неопходно је преиспитати све програме по основу којих се додељују субвенције. Приликом планирања средстава за субвенције и њихових намена посебно треба имати у виду све прописе који се тичу државне помоћи.

Група конта 48 - Остали расходи

Приликом планирања наведених расхода, треба имати у виду да се услед недовољног износа средстава на економској класификацији 483 - Новчане казне и пенали по решењу

судова, иста повећава смањењем осталих економских класификација, на којима је, због наведеног, неопходно прилагодити преузимање обавеза, како би се на тај начин спречило стварање доцњи.

Класа 5 - Издаци за нефинансијску имовину

У циљу ефикасног планирања, важно је да корисници расходе за текуће поправке и одржавање зграда, објеката и опреме (за молерске, зидарске радове, поправке електронске и електричне опреме, замена санитарија, радијатора и сличне послове), којима се чува употребна вредност зграда, објеката и опреме у стању које је било у тренутку изградње, односно реконструкције и којима се не увећава њихова инвестициона вредност планирају на апропријацији економске класификације 425 - Текуће поправке и одржавање, док се средства за капитално одржавање (значајни, дугорочни радови на реновирању и унапређењу постојећих објеката и опреме, адаптација, реконструкција, санација и др.) планирају на контима класе 5.

Приликом планирања и реализације капиталних пројеката јединице локалне самоуправе треба увек да имају у виду период који је потребан за реализацију пројеката и динамику плаћања који прати исти, те да сходно наведеном размотре могућност вишегодишњег финансирања истих, а у циљу спречавања оптерећења буџета.

Такође, приликом приказивања вишегодишњих издатака за капиталне пројекте у буџету за 2027. годину и наредне две године, потребно је приказати не само оне капиталне пројекте који ће бити започети у 2027. години, већ и оне који су започети у претходним годинама а чија је реализација у току и при томе навести све релевантне податке везане за исте (годину почетка финансирања, годину завршетка финансирања, укупну вредност пројекта, изворе финансирања, тј. приходе из буџета, трансфере од других нивоа власти итд.

Капитални пројекти

Капитални пројекти су пројекти изградње и капиталног одржавања зграда и грађевинских објеката инфраструктуре од интереса за Републику Србију, односно локалну власт укључујући услуге пројектног планирања које је саставни део пројекта, обезбеђивање земљишта за изградњу, као и пројекти који подразумевају улагања у опрему, машине и другу нефинансијску имовину, а у функцији су јавног интереса.

Капитални пројекти планирају се и укључују у буџет у складу са одредбама Уредбе о управљању капиталним пројектима („Службени гласник РС”, бр. 79/23).

Финансијска помоћ Европске уније (ИПА II и ИПА III¹)

Један од извора финансирања пројеката на локалном нивоу је и финансијска помоћ Европске уније, у оквиру спровођења помоћи према правилима инструмента претприступне помоћи (ИПА II и ИПА III), а у складу са Законом о потврђивању Оквирног споразума између Републике Србије и Европске комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) ("Службени гласник РС – међународни уговори" број: 19/14) и Законом о потврђивању Оквирног споразума о финансијском партнерству између Републике Србије и Европске

¹ За вишегодишње оперативне програме за период 2024-2028 за ИПА III финансијску перспективу у време припреме Упутства нису потписани Финансијски споразуми

комисије о правилима за спровођење финансијске помоћи Европске уније Републици Србији у оквиру инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) („Службени гласник РС – међународни уговори”, број: 6/22 од 12. децембра 2022. године).

На основу финансијских споразума потписаних између Владе Републике Србије и Европске комисије, који се односе на спровођење пројеката претприступне помоћи неопходно је обезбедити одговарајући износ средства националног учешћа.

Директни корисници средстава буџета локалне власти, у случају када су крајњи корисници програма и пројекта инструмента претприступне помоћи, дужни су да обезбеде износ националног учешћа према правилима уговарања и набавки које дефинише и објављује Европска комисија за спровођење спољних акција (тзв. *PRAG* правила²). Процедuru јавних набавки спроводи Тело за уговарање³ (Министарство финансија - Сектор за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ).

У моменту планирања финансијских средстава намењених за национално учешће на локалном нивоу у оквиру одобрених пројеката и програма, потребно је поштовати следећа правила:

Корисници буџетских средстава одговорни су за правилно планирање, у складу са предвиђеном динамиком спровођења, износа расхода и/или издатака за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ⁴.

Буџетски корисници, који не планирају довољан износ средстава за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ, морају да изврше преусмеравање средстава са других својих апропријација и /или програма⁵.

Средства планирана за финансирање учешћа Републике Србије у спровођењу финансијске помоћи ЕУ не могу се користити у друге сврхе.

- Имајући у виду да је реализација годишњег ИПА програма вишегодишња и да се не подудара са националном буџетском годином, потребно је распоредити одређена средства из једне године буџета ЕУ у неколико година буџета Републике Србије у складу са Планом јавних набавки⁶ и уговором дефинисаном динамиком спровођења⁷;
- Буџетски корисници расходе и/или издатке планирају у оквиру шифре пројеката и програма за које је предвиђено финансирање из извора 01 – општи приход буџета (за део којим се финансира национално учешће).
- У складу са Оквирним споразумима, Република Србија мора да обезбеди средства за надокнаду нерегуларно утрошених средстава (као последицу неправилности или превара), у случају када није могуће наплатити настале дугове, па у складу са наведеним буџетски корисници **планирају** расходе и/или издатке на име покрића надокнаде нерегуларно утрошених средстава у складу са процењеном вредношћу исте (која је настала као последица неправилности или превара), а у случају када није могуће

² Практични водич за процедуре уговарања код спровођења програма ЕУ ван њене територије

³ У складу са Уредбом о управљању програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА II) за период 2014-2020. године („Службени гласник РС“ бр. 10/19) дефинисано је тело за уговарање, као и Уредбом о управљању Програмима претприступне помоћи Европске уније у оквиру Инструмента за претприступну помоћ (ИПА III) за период 2021-2028. године („Службени гласник РС бр. 29/23)

⁴ Члан 68а Закона о буџетском систему („Службени гласник РС“, бр.54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13-исправка, 108/13, 142/14, 68/2015 - др.закон, 103/15, 99/16, 113/17, 95/2018, 31/2019, 72/2019, 149/2020, 118/2021, 118/2021 – др. Закон, 138/2022 и 92/2023).

⁵ Ибид

⁶ *Procurement and Grants Plan*

⁷ Имајући у виду да поступак набавке по ПРАГ правилима захтева више од 6 месеци, а време за реализацију конкретних уговора захтева додатни временски период, неопходно је у том смислу планирати средства за суфинансирање у одговарајућем временском периоду, а сходно врсти уговора.

наплатити настале дугове, на економској класификацији 485 - Накнада штете за повреде или штету нанету од стране државних органа, у оквиру шифре програма и пројекта.

- У случају да су буџетски корисници потписници уговора о бесповратним средствима (грантова) одговорни су и за планирање трошкова на извору 01 на име насталих нерегуларности.
- Приликом планирања средстава за национално учешће **не треба** у предлогу финансијских планова урачунавати трошкове ПДВ⁸.
- Буџетски корисници **одговорни** су и за планирање трошкова на извору 01 на име камата због кашњења у плаћању и пенала/казни које настају приликом спровођења програма и пројекта.
- За уговоре о радовима, у случају да је потребно да се обезбеде средства на име трошкова за додатне и/или непредвиђене радове, неопходно је да буџетски корисници планирају већи износ националног учешћа, у складу са процењеном вредношћу додатних и/или непредвиђених радова.
- За *FIDIC* уговоре о радовима неопходно је да у 2027. години буџетски корисници планирају средства на извору 01 за покриће трошкова комисије за решавање спорова.
- У складу са релевантним финансијским споразумима и Планом јавних набавки Сектора за уговарање и финансирање програма из средстава ЕУ Министарства финансија, као и у складу са уговором дефинисаном динамиком спровођења, буџетски корисници локалне власти у обавези су да обезбеде средства националног учешћа.

6) ПОСТУПАК И ДИНАМИКА ПРИПРЕМЕ БУЏЕТА ОПШТИНЕ БАБУШНИЦА И ПРЕДЛОГА ФИНАНСИЈСКИХ ПЛАНОВА ДИРЕКТНИХ И ИНДИРЕКТНИХ КОРИСНИКА БУЏЕТА

У складу са овим упутством и чланом 40. Закона о буџетском систему, локални орган управе надлежан за финансије доставља директним корисницима средстава буџета локалне власти упутство за припрему буџета локалне власти најкасније до 01. 08. 2026. године. До 15. септембра директни корисници буџета локалне власти достављају предлог финансијског плана локалном органу управе надлежном за финансије за буџетску и наредне две фискалне године, који садржи извештај о учинку програма за првих шест месеци текуће године. Сви буџетски корисници су у обавези да се придржавају утврђених лимита приликом израде предлога финансијских планова. Уколико одређени лимит није довољан за реализацију планираних програма и активности у 2027. години, буџетски корисник подноси Захтев за додатна средства са детаљним образложењем и извором финансирања из кога ће се финансирати додатне активности.

Комплетно упутство са пратећим табелама можете преузети са сајта www.babusnica.rs.

Финансијски план доставити у штампаном облику оверен и потписан Одељењу за финансије и ванпривредне делатности – Одсеку за финансије и ЛПА и електронским путем на мејл budzet@babusnica.rs.

Локални орган управе надлежан за финансије доставља нацрт одлуке о буџету надлежном извршном органу локалне власти до 1. новембра. Надлежни извршни орган локалне власти доставља предлог одлуке о буџету скупштини локалне власти до 15. новембра. Скупштина локалне власти доноси одлуку о буџету локалне власти до 20. децембра. Локални орган управе надлежан за финансије доставља Министарству финансија одлуку о буџету локалне власти до 25. децембра.

⁸ У складу са чланом 24, став 1, тачка 16а Закона о ПДВ

Одлуку о буџету са образложењем локална власт доставља Министарству финансија у писаној форми, у роковима прописаним чланом 31. Закона о буџетском систему, као и у електронској форми (у Excel табели), на e-mail: aurora.plecasrakic@mfin.gov.rs; sara.petrovic@mfin.gov.rs; dunja.dakic@mfin.gov.rs; andrea.avramovic@mfin.gov.rs; natalija.terzic@mfin.gov.rs.

Надлежни орган локалне власти, у складу са чланом 45. Закона о буџетском систему, своју одлуку о буџету са образложењем, као и ребалансе буџета мора да објави на својој интернет страници у циљу повећања транспарентности и информисаности стручне јавности и грађана.

7) НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ У ОБРАЗЛОЖЕЊУ ИСКАЗАТИ РОДНА АНАЛИЗА РАСХОДА

У оквиру спровођења реформе јавних финансија започет је процес унапређења програмског модела буџета кроз увођење принципа родно одговорног буџетирања у буџетски процес. Одредбе Закона о буџетском систему које се односе на родно одговорно буџетирање примењују се на буџетске кориснике у складу са годишњим планом поступног увођења родно одговорног буџетирања, а у целини до доношења буџета Републике Србије и буџета локалних власти за 2027. годину. Програмске информације у одлукама о буџету локалних власти треба да садрже описе програма, програмских активности и пројеката корисника буџетских средстава, циљеве који се желе постићи у средњорочном периоду спровођењем програма, програмских активности и пројеката, као и показатеље учинка за праћење постизања наведених циљева. Неки од дефинисаних циљева, односно показатеља учинка програма, програмске активности или пројекта представљају родно одговорне циљеве, односно родне показатеље којима се приказују и прате планирани доприноси програма, програмске активности или пројекта остваривању родне равноправности.

Напомена: Више информација у вези са родно-одговорним буџетирањем може се наћи на званичној веб страници СКГО.

8) НАЧИН НА КОЈИ ЋЕ СЕ ИСКАЗАТИ ПРОГРАМСКЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Законом о буџетском систему је прописано да се програмски модел буџета у целини примењује почев од припреме буџета за 2015. годину на свим нивоима власти. Програмски буџет представља ефикасан механизам за спровођење реформе управљања јавним финансијама. Ради спровођења ове законске одредбе, Министарство финансија је саставило Упутство за израду програмског буџета које је ажурирано у јулу 2021. године, које се може преузети са сајта Министарства финансија и које је било основ за припрему одлука о буџету.

Програмску структуру корисника буџета чине три програмске категорије: програм, програмска активност и пројекат, којима се групишу расходи и издаци. Те програмске категорије распоређене су у два хијерархијска нивоа. На вишем нивоу су програми, а на нижем су програмске активности и пројекти који им припадају.

Програмска активност је текућа делатност корисника буџета и није временски ограничена.

Пројекат је временски ограничен пословни подухват корисника буџета чијим спровођењем се постижу циљеви који доприносе остварењу програма. Може се односити на капитално улагање, унапређење процедуре у јавној администрацији, усавршавање државних службеника и сличне подухвате који доприносе квалитетнијем пружању јавних услуга.

По програмској методологији за сваки програм, програмску активност и пројекат је потребно утврдити циљеве, индикаторе, којима се мери постизање тих циљева и циљане вредности индикатора за следеће три године. Униформност програма, програмских

активности и индикатора обезбеђује да јединице локалне самоуправе међусобно упореде трошкове и квалитет услуга пружених грађанима.

Упутство за израду Програмског буџета, Листу униформних програма и активности, листу циљева и индикатора, као и обрасце за припрему програмског буџета, буџетски корисници могу преузимати са сајта општине Бабушница, сајта Министарства финансија (секција локална власт), као и са званичног сајта СКГО на интернет страници <http://www.skgo.org> у секцији Програмски буџет.

Уређење праћења и извештавања представља надоградњу система за израду програмског буџета, а информације добијене на овај начин користе се за унапређење ефективности и ефикасности јавне потрошње, као и квалитета јавних услуга.

Министарство надлежно за послове финансија, Влада и Народна скупштина, односно локални орган управе надлежан за финансије, надлежни извршни орган локалне власти и скупштина локалне власти, разматрају информације о учинку програма у оквиру буџетске процедуре. Тиме се омогућава да се одлуке о приоритетним областима финансирања и расподели буџетских средстава за наредну фискалну годину доносе, између осталог, и на основу постигнутих резултата и потрошње у претходној, односно текућој фискалној години.

Корисници буџета локалне власти достављају локалном органу управе надлежном за финансије извештаје о учинку програма (полугодишњи) на прописаном обрасцу који представља саставни део овог упутства. Корисници буџета локалне власти су у обавези да до 15. септембра текуће године локалном органу управе надлежном за финансије доставе извештај о учинку програма у току првих шест месеци текуће године. Информације о учинку оствареном у првих шест месеци текуће године представљају прилог предлогу финансијског плана корисника буџета за наредну годину. На тај начин је омогућено да се одлука о расподели буџетских средстава за наредну годину доноси и на основу постигнутих резултата и потрошње у текућем циклусу.

Одмах по објављивању ревидиране Фискалне стратегије за 2027. годину са пројекцијама за 2028. и 2029. годину, и евентуално измењених параметара доставићемо вам ревидирано Упутство за припрему нацрта одлуке о буџету, на основу којег ћете изградити коначан предлог финансијског плана за 2027. и наредне две фискалне године.

С поштовањем,

Шеф одсека

Светлана Ђорђевић

